

UTRECHT IN... 1958

Jeroen Kreule

Die ene club uit Amsterdam won vorige week met 13-0 van VVV Venlo, de grootste overwinning ooit in het betaald voetbal. Het is even geleden, maar Utrecht komt ook voor in de top 10 van grootste zeges: op 14 december 1958 won DOS met 10-0 van SHS.

Ook DOS pakte monsterzege

Het Utrechtsch Nieuwsblad van 15 december 1958 kopte: 'DOS-SCHERP-SCHUTTERS KRAKEN SHS'. In een 'spel van kat en muis' was Dirk Lammers met zes goals de gevierde man. De aanvalsleider van de regerend landskampioen – DOS pakte in juni 1958 de titel – maakte zijn rentree na een kaakblesure. 'Deze prestatie stempelde hem tot Neerlands voetbalschutter nummer één!'

Het was een gevecht tussen een voetbalreus en een voetbaldwerg, waarbij de dwerg krampachtige pogingen ondernam om de schande van een nederlaag met dubbele cijfers te ontgaan. Niet gelukt, want met groot gemak rolde de gesmeerde DOS-voetbalmachine over het machteloze Scheveningen Holland Sport.

De voetbalverslaggever van het UN wist niet zo goed hoe hij deze ongelijke strijd moest duiden. 'We weten niet of we moeten juichen, dan wel bedroefd moeten zijn over de monsterzege. Juichen vanwege de overwinning, welke een record betekent voor onze hoogste Nederlandse voetbalafdeling, of bedroefd zijn om het feit, dat zulks in de eredivisie mogelijk is'.

Kritiek

Ondanks de monsteroverwinning in de regen, was er ook kritiek: 'Wanneer de gehele DOS-voorhoede zó op schot was geweest als Lammers, wel, dan was het zeker 15-0 geworden. Want DOS heeft nog heel wat doelrijpe kansen met hautaine minachting van zich afgeschoten'. Linksbuiten Cor Luiten bijvoorbeeld, 'die graag van elke schietkans een dank-

▲ DOS in september 1957, thuis tegen GVAV uit Groningen.

FOTOS: FF. VAN DER WERF HUA/ERWIN LUITEN

▲ Cor Luiten.

baar gebruik maakt, faalde nu enkele malen op zo'n teleurstellende wijze, dat zijn zelfvertrouwen er door begon te wankelen'. Ook Gerrit Krom

De nu 58-jarige Erwin Luiten moet glimlachen bij het horen van deze passages: Cor Luiten was zijn vader, Gerrit Krommert zijn oom. Hij wist van de overwinning, maar heeft zijn vader er nooit over horen praten. „Toen ik werd geboren was mijn vader net gestopt met voetballen. En ik was zestien toen hij in 1978 overleed. Veel te jong, hij was 49 jaar.”

Erwin Luiten kent zijn voetballende vader dus van verhalen, artikelen en een paar oude beelden. De mooiste? Van de kampioenswedstrijd natuurlijk, op 15 juni 1958 in het Goffertstadion in Nijmegen. In de verlenging tegen Sportclub Enschede pakt de Gele Kanaries - zoals de DOS-spelers werden genoemd - de landstitel. Luiten gaf de assist die leidde tot de golden goal. Het was een hoge voorzet aan DOS-aanvoerder Tonny van der Linden. 'Hij stopte de bal met het hoofd, kopte hem over

de Twentse kanthalf Brouwer, nam de leren knikker met de borst mee, liet hem voor zijn linkervoet vallen en joeg hem hard langs de verbouwerde Enschede-goalie Van de Wint in de touwen', schreef het UN.

Het kampioenselftal van DOS was een vriendenteam. Hecht, alsof ze familie van elkaar waren. De spelers vochten voor elkaar en waren gezegend met talent. Voetbal was hun passie, al verdienden ze er nauwelijks geld mee. Erwin Luiten: „Ze verdienden misschien honderd gulden per maand, als ze vier wedstrijden hadden gewonnen. De spelers hadden allemaal een baan.” Een handvol spelers, onder wie Luiten, stond bij installatiebedrijf Bleijenberg op de loonlijst. Het bedrijf werd geleid door Dick Bleijenberg, een voetbalgek. „Mijn vader had weinig verstand van elektra, toch heeft hij het geschopt tot adjunct-directeur.”

Boekje

In 1998 maakte oud-sportjournalist Hans van Echtelt van het UN een boekje met daarin een serie portretten van spelers en andere betrokkenen van het elftal dat in 1958 voetbalhistorie schreef. „Omdat mijn vader al was overleden, interviewde hij mijn moeder, mijn vier broers en mij. Dat is een heel leuk boekje geworden. Later heb ik Van Echtelt gevraagd of ik die verhalen online mocht zetten, zodat iedereen ze kan lezen.” De verhalen staan op dos1958.nl.

Cor Luiten was een type Marc Overmars, aldus zijn zoon. „Een klein, gedrongen mannetje. Razendsnel, met een ontegenlijk hard linker schot.”

TOEN & NU

JAARBEURSPLEIN

Een foto van niets

Even kijken, wat zien we op de foto uit 1989? Linksonder het Scandic Crown Hotel, dat nu Park Plaza Hotel heet; achter de bomen de sneltram naar Nieuwegein, die toen nog over het Westplein reed; en rechtsonder een puntje van het Van Seypesteynkantoorpand. Verder is het een foto van niets. Of aardiger gezegd, een foto van lucht... heel veel lucht.

Gek eigenlijk, dat de fotograaf bovenin zoveel lege ruimte overlaat. Alsof hij toen al wist dat ze de lucht boven het Jaarbeursplein over dertig jaar helemaal vol zouden bouwen. En dat hij daarom

▲ Westplein en heel veel lucht in 1989. FOTO: HET UTRECHTS ARCHIEF

besloot om er alvast een foto van toen van te maken. Zodat we er 31 jaar later, een foto van nu naast

kunnen zetten. Met bovenin van links naar rechts: woontoren De Syp, kantoorpand Central Park,

▲ Volgebouwde lucht bij het Jaarbeursplein. FOTO: PAULA SWIERINGA

het Stads kantoor en rechts nog een puntje van het WTC-gebouw. Kijk, zo is een foto van niets,

opeens het perfecte plaatje voor deze rubriek.

(Paula Swieringa)